

VASÁRNAPI EBÉD SZÜLEIMMEL

Jupiter:

Ledöntöd őket, hiába.
Utána is élnek
Minden törött darab
Önmagáért beszél
S beszél önmagáról.

Szturnusz:

Ruganyos izmaid semmik
Az ő torzóikhoz képest
Végül dideregve hozzájuk bújsz
Magadból őket, ha nem is
Létrehozva
De legalább kiegészítve.

Pernecky Géza

A CIVIL PÁPA

Én is voltam már pápa, jól emlékszem rá. Valószínűleg kicsit magasabb voltam, mint most, és a hajamat is másként nyírtam, különben azonban nem sokat változhattam azóta. Még külsőleg sem. A pápai ornátusból a hivatali időben sem tartottam meg ugyanis többet, mint a könnyű fehér cipőket nyári használatra, mert egyébként a megszokott utcai öltönyöket hordtam, minden egyenruhahajleg nélkül. A halászgűyűt, amely az egyház történetében az apostoli elhívás jelképe volt, s Szent Péter polgári foglalkozásából vette eredetét, az első adandó alkalommal odaajándékoztam a Palesztina partjain és a Genezáreti tavon élő halászsoknak. Ők aztán – úgy tudom – a londoni Sotheby cégnek adták át árverésre, ahol a Szentszék egyik megbízottja, aki megszokásból járt el a művészeti aukciókra, szerencsére azonnal fölismerte, és vissza is vásárolta. Azóta újra hordom. Ha nem hiszed, tekintsd meg...

(Megtekinti)

Aranyból van. A Szentszék tekintélyes vagyonnal rendelkezett, noha ez a vagyon már az én időmben is csak töredéke volt az egykori gazdagságnak. Főleg értékpapírok, mi-egyebek... A Vatikán területén lévő műkincsek, melyeknek az értéke fölbecsülhetetlen, halott tőkét jelentenek. Michelangelo freskói például biztos eladhatatlanok – majd alkalomadtán nézd meg azért őket, a falra vannak festve. Az arany nagy részét már az elődeim elszállították Rómából, és a svájci, valamint az amerikai bankok kezelésébe helyezték – bár úgy tudom, az aranyat nem kezelik, csak őrzik. De mindegy. A lényeg az,

hogy a vezető egyházpolitikusok már jóval énelőttem számoltak azzal a lehetőséggel, hogy Európa elvész a kereszténység számára. Mint tudjuk, ez be is következett.

(Tudja)

Bizonyára érdekelnek a részletek. Hogy élt a pápa, mit csinált, mivel foglalkozott. De ki kell hogy ábrándítsalak, mert én magam a szó hagyományos értelmében alig uralkodtam. Már elhívásom is elütött a korábban megszokott formáktól. Nem szenteltek pappá, még kevésbé püspökké, így hát soha nem is voltam tagja a bíborosi testületnek sem, és a papi szentség fölvetését később, pontifikátusom éveiben sem szorgalmaztam. Az egész tradicionális hagyományt majd elmesélik mások. A konklávé azonban összeült, de eredménytelenül. Végül is hosszú viták, imák és böjtök után – én is csak hallomásból tudom, hogy történt – a legöregebb bíboros, aki különben már vak volt, rábökött egy hosszú pálcával Európa térképére. Meg kell jegyeznem, a térképen nem is volt más kontinens föltüntetve, és ez a körülmény már önmagában is jól mutatja az akkori bíborosi kollégium korlátait. Aztán hangosan fölolvasták a város nevét, amelyre a pálcá vége mutatott. Ezt követően több órán át gregorián liturgiát énekeltek, s ez alatt az idő alatt az illetékesek kikeresték és elhozták a római telefonközpontból a nevezett város telefonkönyvét. A legfiatalabb bíboros dolga volt, hogy a Szentlélek sugalmazásának engedelmese eszközöként bekötött szemmel a telefonkönyvet fölnyissa, és egy nevet megjelöljön. A gondviselés úgy akarta, hogy az én nevem legyen az. Azonnal fölolvasták a pontos lakcímmel és a telefonszámmal együtt. Pár perc múlva a vatikáni rádió az egész világ számára megismételte az adatokat. Hogy mi volt különben a vatikáni rádió műsora? Meg kell vallanom, ez a kérdés addig soha nem foglalkoztatott. Mint egyszerű könyvtári tisztviselő, nem hallgattam a vatikáni adást, később meg azért nem, mert a hírek úgymint tőlem származtak. De úgy hiszem, a műsor túlnyomó részében harangoztak... Bizonyára tudod te is, hogy szólnak a harangok...

(Nem tudja)

Érdekesebb volt azonban az, ahogy a megválasztásomat a tudomásomra hozták. Válságos idők voltak azok, de az évi szabadságomat én is azért ugyanúgy megkaptam, mint minden más köztisztviselő – ezek az alapszokások úgy látszik nem változnak soha. Egy kis holland kikötővárosban időztem éppen, szép hely, már annak, akinek van érzéke a történeti levegőjű városokhoz. Régi épületek a belvárosban és a part mellett, öreg hajók és egyéb kedves részletek... A rádióban bement a híreket természetesen nem hallgattam, s így nem is tudtam semmit a konklávé kimeneteléről. Sült halat ettem egy szelet kenyérrel, melyet a móló tövében vásároltam egy serpenyővel dolgozó embertől. Aztán kísértél a móló végéig, s ott a padon üldögélve láttam, hogy egy magas, fekete köpenyes alak közeledik felém a hóna alatt egy telefonkönyvvel. Az idegen megállt előttem, és a megjelölt helyen kinyitotta a telefonkönyvet, majd megkérdezte, hogy azonos vagyok-e. Bólintottam, mire ő letette a telefonkönyvet a padra, amelyen ültem, két lépést hátrált, és egy fényképfelvételt készített rólam, ahogy éppen a halat eszem a kenyérrel. Mint később megtudtam, a felvétel nagyon keresztényien hatott, és kedvező benyomást tett a hívekre, akik a televízióban és a sajtóban először ezen a fényképen keresztül ismertek meg. Én azonban ott a mólón még nem sejthettem, miről van szó. Az idegen azonban, miután a kamerát a köpenye zsebébe süllyesztette, közölte velem, hogy én vagyok az új pápa, és nyomatékkal szétártta a fekete palástot. A hosszú köpeny alól, amely a földet seperte, váratlanul föltárult a díszes bíborosi ornátus. Képzeld, hogy meg voltam ijedve.

(Képzeli)

Aztán tisztázódtak a részletek, s miután letelt a fölmondási időm a könyvtárnál, ahol dolgoztam, átköltöztem Rómába a Szentszékhez.

Megérkezésemig a város állandó izgalomban volt, mert nem tudták elképzelni, mit csinál majd egy olyan pápa, aki azelőtt soha nem volt pappá szentelve. De hát pápa mindenki lehet, aki katolikus. Ezt persze csak kevesen tudták, de még őket is megráztatta például az, hogy ragaszkodtam a fölmondási idő tiszteletben tartásához. Az ilyesmi fontos a későbbi nyugdíjjogosultság zavartalan elismertetéséhez. Tudtam ugyanis, hogy a nyugdíjambra később még szükségem lehet. A pápai udvar tradícióihoz szokott embereket természetesen bántotta ez az óvatoskodás. Mert a korábbi pápák, még ha esetleg újító szelleműek voltak is, tartották magukat ahhoz a római hagyományhoz, hogy nem mentek nyugdíjba. Arról nem is szólva, hogy megingathatatlan volt azelőtt a felfogás, hogy a pápa mindig barokk. Te talán nem tudod, mit akarok ezzel a szóval kifejezni. A barokk – most egyszerűen fejezem ki magam – egy olyan testtartás, amit a kosztümös filmek vezéreinél vagy a turbékoló galamboknál te is gyakran megfigyelhetél. Ha nem világos, megmutathatom. Ide nézz, fölveszek egy barokk formát!

(Odánéz)

Az első időkben persze még én is sok mindent félreértettem, s nehéz volt beilleszkednem. Még nehezebb volt ott, ahol nem akartam a hagyományok szerint eljárni, a saját elképzeléseimet érvényesíteni. Mindjárt az első nap Rómában, a megérkezés után, csupa félreértés... Kivezettek arra az erkélyre, ahonnan elődeim a nagyobb ünnepeken a Szent Péter-bazilika előtt összegyűlt híveket áldották meg. A tömeg természetesen azonnal tapsban tört ki, s én is tapsoltam. Az egyik bíboros azonban intett, hogy hagyjam abba, s egy misekönyvet tolt elé, amelybe a pápai áldás szövege volt lejegyezve a dallamával együtt. Mint képzett könyvtáros, azonnal fölismertem a kötésről és a kézzel festett iniciálékról, hogy milyen történeti értékű könyvritkaság fekszik előttem, és a továbbiakban nem is engedtem meg, hogy ilyen becses könyveket ennyire prózai célokra használjanak. Ez alkalommal azonban még egyszer, utoljára használatba vettem a kódexet, és fölolvastam az áldás szövegét, majd pár szóval ismertettem a gregorián kottajegyzés eredetét és szabályait. Ez a jegyzési mód még négy vonalra helyezte a hangokat. Beszédem végén kinyilvánítottam, hogy a jövőben az egyházi dallamokat is öt vonalra fogjuk írni, úgy, ahogy a kottairást már Mozart és Beethoven is gyakorolta. Sokan meg voltak lepve, de az újságok másnap már arról írtak, hogy az új pápa a klasszicizmus beköszöntét jelenti az egyháztörténelemben. A klasszicizmus az, amikor az ember az oszlopokat hangsúlyozza, bár ez a zenében nem ilyen egyszerű. De akkoriban szó sem lehetett klasszikus nyugalomról, az oszlopok még kevésbé voltak jellemzők. Egy alkalommal például, amikor a kíséretemmel együtt egy cementgyárat látogattam meg, a cementgyári munkások közé vegyült terroristák tüzet nyitottak ránk. Több bíborost, akik még a tradicionális reverendát hordták, halálra sebeztek a golyók. Én azonban, a polgári ruhás személyek egyike, sértetlen maradtam – dacára annak, hogy a merénylők tulajdonképpen tudhatták, hogy az új pápa civilben jár. Az újságok természetesen fölűjták a dolgot, egy részük azt írta, hogy csoda történt. A következő vasárnap a televízióban megmagyaráztam, hogy csupán annak köszönhetem a megmenekülésemet, hogy lámpalázukban a merénylők atavisztikus szintre estek vissza, és régi, rossz beidegzéseket ismételték – például az egyenruhákra való lövöldözést. Ez a beszéd nem váltott ki lelkes visszhangot. A sajtóban olyan nézetek kezdtek teret hódítani, hogy cinikus vagyok, s ebben a kérdésben egészen váratlanul egymásra talált a jobb- és a baloldal. A bulvársajtó pedig egyenesen arról írt, hogy a misét abból a telefonkönyvből mondom, amiből annak idején pápává választottak. Az igazság az, hogy az engem támadó meg-

jegyzések a lényegét illetően nem estek távol a valóságtól. Rövid idő elteltével beláttam ugyanis, hogy a Vatikán nem nekem való.

(Megkönyebbül)

Először csak a Laterani-palota ama szárnyából költöztem ki, amelyben a pápai lakosztály volt. Korábbi sétáim során már megismertem a Vatikán kertjeit és szökőkútjait, sőt a gazdasági és adminisztratív épületek folyosóit is. A szent kongregációk helyiségeit mindjárt az első látogatásom után bezárattam, és a bennük működő hivatalokat Róma különböző negyedeibe költöztettem ki – ezzel sokat javult a Vatikán összképe, mondhatnám, jobban érvényesültek a muzeológiai szempontok. A műkincseket is kényelmesebben lehetett így elosztani, s magam is a múzeumi szárny egyik részébe költöztem. De az antik szobrok fehér márványalakjai úgy hatottak rám, mint a kísértetek. Végül is az egész komplexumban rátaláltam arra a részre, amely a legmegnyugtatóbbnak bizonyult. A főkertész lakása volt ez a kertek tőszomszédságában, kilátással a rózsaagyakra és a távolabbi szökőkutakra. A Szent Péter-bazilikából csupán az impozáns kupola volt innen látható. Elintéztem, hogy a kertész méltó lakhelyet kapjon a közelben, s magam költöztem be a háromszobás, összkomfortos szolgálati lakásba. Ilyen szép szolgálati lakást mint könyvtáros soha nem kaphattam volna. Arról nem is szólva, hogy az átköltözéssel az egész hagyományos pápai udvari etikett is összeomlott. Egy pápa elé, aki a cselédsoron lakik, nem lehet reggelente kézcsókra járulni. De mondd, nem untatlak ezekkel a részletekkel?

(Egy kicsit)

Mindezek tényleg csak apróságok. A tulajdonképpeni problémák dogmatikus természetűek voltak. A hittételek, na meg a szervezeti fölépülés. A vatikáni könyvtár volt az első, amit alaposan áttanulmányoztam. A dogmák nagy része több mint ezerévesnek bizonyult, érdekes módon azonban nem ezek a régi hittételek tűntek a leganakronisztikusabbaknak. Mária mennybemenetelének dogmája például egészen késői találmány, és egyike nem csak a legvalószínűtlenebb, de egyúttal a legfölöslegesebb tételeknek is. Megfogalmazása valószínűleg egybeesik az idős asszonyok templomba járásának az elterjedésével. Ezt az időt nevezzük a romantika korának. A pápa tévedhetetlenségét kimondó híres dogma pedig alig százéves volt akkor, s máris tarthatatlan! Úgy döntöttem azonban, hogy ezt a sokat vitatott dogmát fogom utoljára hatályon kívül helyezni, mert nyilvánvaló volt, hogy csak addig tudom a többi szent tételt megváltoztatni, amíg ez a tekintélyemet biztosító dogma érvényben marad. Voltak az eljárásnak tisztán külsőséges, formai oldalai is. Az egész dolog sokkal hitelesebbnek hatott, ha hamis keretek közt, vagyis egy e célra épült szöszékről történik. Az ember néha visszanyúl a szöszékhez, mint a tulajdonképpeni gondolatainak az eltakarásához – az ilyen stílust nevezik a szakértők eklektikus magatartásnak. „Ex cathedra” érvényteleníttem tehát a szent tételt. Akarod hallani, mi történt?

(Akarja)

Az első hatályon kívül helyezett dogmák nagy örömet szereztek szerzte a világban. Az emberek úgy látszik szeretik, ha hirtelen néhány szabályt megszüntetünk. Amint azonban a folyamat előbbre haladt, és egymás után tűntek el a szent tételek, mindenki megijedt – furcsa módon még az ateisták is. Egyik prédikációmban meg is említettem, hogy az egyház ellenségei a régi dogmákra alapozták azt a hitüket, hogy a vallásosság legyőzhető, és a dogmák vesztével most hirtelen nem a vallás, hanem az ateista érvelés végét érzik. Nem volt igazam, túlságosan is a felületes benyomások alapján ítélkeztem. Az emberek egyszerűen a mindennapi szabályokat kezdték féltetni, hogy majd azok is megszűnnek – így például az elsejei fizetésosztást, a vasárnapi munkaszünetet és hasonlókat. Számukra

ezek is örökkévaló tételeknek tűntek. A bíborosi testület volt az első, amelyik a lemondásomat követelte – ez egy időre javított a helyzetemen, mert az értelmiség azonnal fölfedezte, hogy tulajdonképpen avantgardista vagyok (tudod, ezek azok az emberek, akik legszívesebben eltörölnék a biztos nyugdíjjal járó állásokat – ha emlékszel még rá, milyen súlyt helyeztem a nyugdíjjogosultságom sértetlenségére, máris tudhatod, mennyire nem voltam avantgardista). A bíborosok támadása után számos ország parlamentje – elsősorban azok, amelyek nyugdíjreformot készítettek éppen elő – tiszteletbeli tagjává választott, sőt néhány marxista párt azt javasolta, hogy lépjek be a történelmi materializmus klasszikusai közé. Volt valami tragikusan groteszk abban, ahogy a „klasszikus” fogalma a személyemmel kapcsolatban újra és újra fölmerült. Mert a legtöbb ember – ahogy talán most te is – egyszerűen bolondnak tartott.

(Tényleg)

Talán a jezsuiták voltak az egyedüliek, akik pontosan tudták, hogy kivel állnak szemben. Már régóta követelték a pápai tévedhetetlenséget kimondó dogma eltörlését, mert csak önmagukat tartották tévedhetetlenek. Átlátva azt a szándékot, hogy ezt a tézist akarom utoljára megszüntetni, minden erővel sürgették a dogmák gyors szanalását. Szent Pál apostol mellé helyeztek, és azt hirdették, hogy a katolicizmus és a modern gondolkodás nagy szintézisét készítem elő, körülbelül úgy, ahogy egykor Szent Pál a zsidó és görög kultúrát egyesítette. Alig várták, hogy a pápai trón megrendülésével az egyházat a saját vezetésük alá rendeljék. A helyzetet látva azzal lehetett számolni, hogy a jezsuiták hatalomra kerülésével az egyházat is utoléri a legrosszabb, ami történhet, tudniillik az egypártrendszeres kormányzás. Mint régi szakszervezeti tag és meggyőződéses demokrata, minden erőmmel ellene voltam a dolognak. A nyomás azonban egyre erősödött, és éreztem, hogy már nem sokáig tudok ellenállni. Mielőtt azonban a pápai tévedhetetlenség dogmáját eltöröltem volna, meglepetésszerűen az egyházi rendek szervezetét módosítottam. Kimondtam, hogy a rendek tagjai nem vállalhatnak tiszteletet az egyház ideológiai, illetve adminisztratív szervezeteiben. Ezzel különben csupán egy régi középkori gyakorlatot elevenítettem föl. A másik sakkhúzásom úgy hatott, mint valami kárpótlás. Megengedtem, hogy minden pappá szentelt személy az egyházi hivatalok ellenőrzése és jóváhagyása nélkül publikálja nézeteit. Bár ez nagyon modernül hatott, valójában a diszciplínák megszüntetését jelentette. Az egyéni vélemények árja aztán valóban el is mosta azokat a kísérleteket, hogy a rendek és egyházi szervezetek egységesen lépjenek föl, és így befolyáshoz jussanak. Néhány filozófus az utolsó percben mint nagy zsenit (már megint az a klasszikus!) ünnepezt. Máig sem értem, hogy ezek a nagy műveltségű emberek nem vették észre, hogy csak azt csináltam, ami a mindennapi életben már évszázadok óta bevett gyakorlat volt. Tudsz követni?

(Nem)

De amit még elmesélek, azt egy gyerek is megértheti. A legutolsó rendelkezésemre álló vasárnapon ugyanis nemcsak a pápai tévedhetetlenség dogmáját oldottam föl, hanem nyilvánosságra hoztam azoknak a titkos folyószámláknak az adatait is, amelyeket a Szentszék a világ különböző bankjainál tartott fenn, s ezzel együtt természetesen nyilvánosságra kerültek a Vatikán fontosabb üzleti érdekeltségei is. Ez az aktus nagyobb válságot robbantott ki, mint akárhány dogma érvénytelenítése, órákon belül bezárták a világ legtöbb tőzsdéjét, és számos kormány még napnyugta előtt bejelentette az egyházi folyószámlák zárolását, illetve a vatikáni érdekeltségek államosítását. Sokat nem nyertek vele, de a hisztéria megzavarta a politikai vezetőket. Ezekben az első napokban a pápai tévedhetetlenség eltörlését nem is kommentálta a sajtó. Csak miután a botrány

kissé lecsillapodott, foglalkoztak a lapok azzal a kérdéssel, hogy mi az összefüggés a pápa tévedhetetlensége és a Vatikán államháztartása között. A legtöbb orgánium egyet értett abban, hogy az államháztartás nyilvánosságra hozatala fényes bizonyítéka volt annak, hogy a pápa mekkorát tévedhet. Ezeket a véleményeket természetesen nem cáfoltam meg. Míg kint a világban nem akart csillapodni a szenzáció, bent, az egyház kebelében néhány meghatározó epizód játszódott le. A Ferenc-rendiek egy küldöttsége kereste föl például a Szentszék hivatalait, és ferences csuhákat osztogatott szét a főbb méltóságok hordozói között. Két napig én is hordtam a csuhát, noha nagyon kényelmetlennek találtam. A harmadik nap aztán megkezdődött a Vatikán szanálása, amely több hónapig tartott, és csak külső gazdasági szakemberek bevonásával volt megoldható. Kénytelenek voltunk a XIX–XX. századi pápai sírokat is feltörni a bennük lévő értékek miatt. A történelmi korok emlékei azonban érintetlenek maradtak, sőt a múzeumi részt még ki is bővítettük. Egy régi álmom valósult meg azzal, hogy magát a Szent Péter-bazilikát is múzeummá nyilvánítottuk. Nem lep meg, hogy így többes számban beszélek?

(De)

Az említett vasárnaptól kezdve ugyanis már nem egyedül hoztam a döntéseket. Közösen tévedni jobb. A bíborosok legtöbbször azonnal elutazott Rómából, hogy mentse, ami még a szerte elszórtan fekvő birtokokból menthető volt. A szanálást végző testület vált a legfontosabb tanácsadómmá, valamint a római rendőrkapitányság. Mert csakhamar hatalmas zarándokcsapatok lepték el Rómát, és ha hagytuk volna, napok alatt elhordták volna ereklyéinek az egész Vatikánt. Mindenki csak egy kis darabot akart magával vinni az egyház testéből, csak annyit, amennyi még a zsebébe fért. Az olasz kormány azonban, amely a bankszámlák nyilvánosságra hozatalától a legtöbb hasznot remélte, szolidárisan viselkedett. Van valami fogalmad arról a szolidaritásról, amelyre egy államhatalom képes?

(Nincs)

Ahhoz azonban ragaszkodtam, hogy a vatikáni kertek a pápa személyes használatában maradjanak. Sokkal több ügyem maradt a Szentszék hatalmából, mint a rózsák nyesése. Az egyház irányítása magától decentralizálódott, és az egyes országok püspökeire szállt vissza. Fél évvel a pápai tévedhetetlenség dogmájának a megszüntetése után ugyanis összeült a csikágói zsinat, amely az új helyzetet jogi formába öntötte, és a „szent-anya” megszólítást teljesen törölte. A következő hónapokban világossá vált számomra, hogy mint pápa nem sokat tehetek már az egyházért. A harmadik világ püspökeit kértem meg arra, hogy utódomat kijelöljék. Lemondásom után a vatikáni könyvtárba vonultam vissza, amelynek korszerű átrendezésére és újrakatalogizálására attól a naptól kezdve készültem, hogy ama holland kikötővárosban az elhívatásomat a tudomásomra hozták. A könyvtárrendezés szép munka volt, és több mint egy évtizedig eltartott. Láttál már könyvtárat belülről?

(---)

Na igaz, hiszen talán nem is olvasol. Nyilván azt sem tudod, mi lett az utódom sorsa. Vérmes ember volt, és bár alig maradtak hatalmi eszközei hozzá, mégis sikerült a keresztény nemi erkölcsöt jelentősen megreformálnia. Ez is lett a veszte. Rosszul sikerült házasság volt az övé, s azzal végződött, hogy inni kezdett, és részegen annak a márványoszlopnak hajtott, amelyet még én emeltettem a Szent Péter téren az „Ismeretlen Szent” tiszteletére. Ne neves!

(De nevet)

A következő pápák sem voltak sokkal szerencsésebbek. A legtöbbjük azzal fecsérelte el az idejét, hogy szép lakást rendezzen be magának a Laterani-palota valamelyik szárnyában. Engem meghagytak a kertészházban. És ahogy teltek az évek, lassacskán nem is maradt más a régi ismerősökből, csak a főkertész, aki miután megözvegyült, albérletbe visszaköltözött hozzám. Negyven éve, hogy trónra léptem, és harmincyolc, hogy mint a Vatikán könyvtárosa tevékenykedem. Tíz esztendeje, hogy az öreg kertésszel együtt lakom. Sokat beszélgetünk a régi szép időről, amikor a kertben még bíborosok sétáltak, és széles kalapjuk árnyékot vetett a pocakjukra. Na de nem ezért jöttem.

(Nem nevet)

Látom, éhes vagy. Az új munkakörödben a koszt is jobb lesz. Túl sokat enni azonban nem érdemes, ellustul az ember, és lassúvá válnak a gondolatai is. Pápának lenni pedig még ma is fárasztó és nehéz dolog. Különösen neked lesz majd nehéz a feladatod!

(?)

Mert az öreg kertésszel úgy döntöttünk, hogy legokosabb visszatérni ahhoz a régi módszerhez, ahogy engem is pápává választottak. Telefonkönyv van manapság is, és hogy a múlt héten a kérdés újra aktuálisra vált, nem volt nehéz meggyőzni a választótestületet arról, hogy a legjobb a dolgot az isteni gondviselésre bízni. Kissé meg voltak az atyák lepve, hogy a telefonkönyv éppen a te nevednél nyílt ki, de hát manapság mindenkinek van már telefonszáma. A sors különös kegyét látom abban, hogy ezúttal éppen egy képzetlen, sőt büntetett előéletű emberre esett a választás. A könyvtárrendezés hosszú évei alatt ugyanis arra tanítottak meg a régi forrásmunkák, hogy az ész és az ére nyek csak ritkán alkalmasak rá, hogy egy komolyabb és kiterjedtebb testületet, mint amilyen az egyház is, összekovácsoljanak. Virágzó évszázadait a mi egyházunk is inkább a félelemnek és a büntudatnak köszönhette, nem pedig a kegyelemnek. A szép szó senkit sem győz meg az igazságról, a kiontott vér azonban tömegeket ejt hatalmába. Nagyon rég volt az, hogy az egyház igazi véráldozatokat hozott. Holott az evangélium is egy ilyen véráldozat története! – többet is tanulhattunk volna belőle. De talán még nem késő. Az egyház legnagyobb könyvtárát rendezgetve végül is megszerettem ezt az intézményt, és megtanultam becsülni magát az egyházat is, amelynek pedig én adtam meg a kegyelemdőfést. A te dolgod lesz újra feltámasztani.

(---)

Ne fuss el!

Lesi Zoltán

BOSZORKÁNYCIPŐ

Megtehetik veled a bármit,
 hogy védj magad, papírnadrágod
 felgyűrőd térdig, csak addig
 nem félsz, amíg varázskört
 táncolsz. Amikor lekérnek
 daráló kezében, ujjad hiába